

Číslo: 22010/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch od **04. 05. 2022** do **05. 05. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Dr. Štefana Heska 921, Kúty	
Zriaďovateľ	Mesto Kúty

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Eva Turkovičová, riaditeľka školy

Anna Ivánková, zástupkyňa riaditeľky školy

Iveta Sofková, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 22010/2021 - 2022 zo dňa 26. 04. 2022
inšpekciu vykonali:

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka,
ŠIC Trnava

.....

PaedDr. Zlatica Hagerová, školská inšpektorka,
ŠIC Trnava

.....

Mgr. Elena Wittenbergerová, školská inšpektorka,
ŠIC Trnava

.....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí
v materských školách.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa		obecná	
Forma výchovy a vzdelávania		celodenná	
Počet tried	7	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	159	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	2
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	14	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	2
Počet pedagogických asistentov		0	

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Predprimárne vzdelávanie detí sa v škole realizovalo podľa Školského vzdelávacieho programu Deti sú naša radosť i nádej (ŠkVP). Z informácií a teoretických východísk, ktoré boli uvedené v základnom pedagogickom dokumente vyplývalo, že podpora rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v škole bola obsiahnutá v základnom rámci vymedzenom štátnym vzdelávacím programom (ŠVP). Predpoklady boli k tomu vytvorené aj prostredníctvom učebných osnov, ktorými boli vzdelávacie štandardy ŠVP, poskytujúce nevyhnutný základ vzdelávania vo výkonovej a obsahovej rovine.

Konkrétne stratégie, postupy alebo zámery pre realizovanie obsahu vzdelávania hudobnej výchovy alebo rozvíjania hudobnej gramotnosti detí nemala škola vo svojich interných dokumentoch určené, poradné orgány riaditeľky sa nimi nezaoberali. Špecifickú pozornosť orientovanú na rozvoj hudobnosti venovala škola na základe záujmu zákonných zástupcov skupine 8 detí, v rámci krúžkovej činnosti Hra na flautu. Viedla ho hudobne zdatná učiteľka, ktorá dosiahnuté pokroky a úspechy s deťmi prezentovala na interných kultúrnych podujatiach alebo v rámci kultúrno-spoločenských udalostí v obci. V rámci priebežne realizovanej pedagogickej diagnostiky v škole sa učiteľky zaoberali hudobnými schopnosťami detí iba okrajovo, vo všeobecnej rovine (monitorovali a hodnotili, či je hudobný prejav detí primeraný alebo veľmi dobrý). Takéto hodnotenie považovala väčšina učiteliek za dostačujúce, čo vyplynulo z odpovedí uvedených v dotazníku (85,7 %), avšak na skvalitňovanie rozvíjania hudobnosti detí reálne nemalo vplyv.

Odbornosť predprimárneho vzdelávania bola v škole 100 %-ná. Výchovu a vzdelávanie zabezpečovalo 14 kvalifikovaných pedagogických zamestnankýň, vrátane riaditeľky a jej 2 zástupkyň. Profesionálne kompetencie v oblasti hudobnej výchovy a rozvíjania hudobnej gramotnosti detí si v posledných 2 rokoch rozširovali prostredníctvom externého poskytovateľa vzdelávania (Pro Solutions) 3 z nich, čo potvrdili aj v zadanom dotazníku. Zamerané bolo na prepojenie hudby s literárnymi textami (Cestou príbehu alebo zážitkové čítanie aj pomocou hudby) a pohybom (Tanečno-pohybová terapia pre najmenších alebo ako zlepšiť vzťah detí k pohybu).

Realizáciu činností s hudobným zameraním vrátane prípravy na ne vnímali učiteľky spravidla bezproblémovo, takmer polovica učiteliek mala k nim pozitívny vzťah (42,9 %). Podľa vyjadrení, ktoré uviedli v dotazníku, dokázali si bez ťažkostí stanoviť cieľ činnosti, vybrať vhodné stratégie aj obsah na dosiahnutie zámeru. Vyhovovali im priestorové podmienky aj vybavenie školy hudobnými nástrojmi, i keď podľa zistení školskej inšpekcie neboli melodickým hudobným nástrojom vybavené všetky triedy. Mali prístup k informáciám a odbornej literatúre, avšak takmer polovica z nich (42,8 %) by uvítala širšie spektrum metodických materiálov s námetmi aktivít na rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí. V porovnateľnej miere (42,9 % - 50 %) učiteľky vyhodnotili ako problematickú organizačnú náročnosť aktivít s hudobným zameraním a zohľadňovanie individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí. Pre viac ako polovicu učiteliek (64,3 %) bol úskalím veľký počet detí v triedach, i keď neprevyšoval stanovený počet.

K základnému materiálno-technickému vybaveniu tried v oblasti hudobnej výchovy patrili Orffov inštrumentár, audiovizuálna technika, hudobné nahrávky a literatúra, v niektorých triedach keyboard a flauta. K rytmickým hudobným nástrojom mali deti obmedzený prístup, využívali ich zväčša so súhlasom učiteliek, v rámci činností s hudobným zameraním. Vo výrazne

nízkej miere hrali na hudobný nástroj učiteľky (keyboard, flauta – 28,5 % učiteľiek; ústna harmonika – 7,1 % učiteľiek), čo bolo zjavné z odpovedí, ktoré uviedli v dotazníku. Počas školskej inšpekcie reálne melodický hudobný nástroj využila 1 z nich.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Preukázanie elementárnych hudobných schopností, zručností, návykov a napomáhanie k ich získavaniu, upevňovaniu a preukázaniu deťmi sa zisťovalo v 5 triedach, a to v 2 triedach 5 - 6-ročných detí, v 1 triede 4 - 5-ročných detí, v 1 triede 3 - 4-ročných detí a v 1 triede 4 - 6-ročných detí prostredníctvom hospitácií vo všetkých organizačných formách denného poriadku počas dopoludnia.

Rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí v realizovaných výchovno-vzdelávacích činnostiach čiastočne podporovala polovica učiteľiek. Žiadna z nich nemala naplánované dosahovanie zámerov/cieľov z hudobnej výchovy, k podpore rozvíjania hudobných spôsobilostí detí pristupovali výhradne situačne a intuitívne. Z odpovedí všetkých učiteľiek v zadanom dotazníku sa ukázalo, že ciele vzdelávacie aktivity s hudobným zameraním realizovali zväčša 2 - 3-krát do mesiaca (42,9 %). Časť učiteľiek ich zaraďovala 1-krát mesačne (21,4 %), ostatné 1-krát do týždňa. Venovali im čas v rozpätí od 30 minút po viac ako 1 hodinu za týždeň. Väčšina z nich uviedla, že činnosti s hudobným zameraním integrujú aj do ostatných foriem denných činností (50 % učiteľiek odpovedalo – áno; 35,7 % učiteľiek odpovedalo - skôr áno).

Reálne počas výkonu školskej inšpekcie integrovali do výchovno-vzdelávacích činností v priebehu dopoludnia spevácke, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické prvky spájané aj s rytmizáciou, ktoré patrili podľa odpovedí uvedených v zadanom dotazníku obvykle k najpreferovanejším z celej škály hudobných činností.

Deti sa do učiteľkami priebežne zaraďovaných hudobno-pohybových hier v prevažnej miere zapájali a zvyčajne v nich zotrvali. Prostredie mali prispôbené tak, aby ich v pohybe neobmedzovalo. Rozumeli obsahu zhudobnených textov, čo preukázali pri uplatňovaní hudobno-dramatických prvkov. K využitiu tanečných prvkov (vytáčanie v bok, úklony) ich inšpirovali učiteľky vlastným pohybovým vzorom.

Pri vokálnej rytmizácii slov/slovných spojení alebo riekaniak, ktorá bola podporovaná aj použitými rytmickými hudobnými nástrojmi, objavovali súvislosti rytmu a reči. S ozvučnými drievkami, tamburínkami a činelmi vedeli na podnet učiteľiek zväčša správne zaobchádzať a v triede 5 - 6-ročných detí nimi aj synchrónne udávať rytmus piesne. Cibrili si ho aj prostredníctvom hry na telo (tlieskanie, plieskanie) pri speve známych piesní. Menej úspešné boli pri uplatňovaní sluchovo-motorických schopností v rámci rozohriatia k zdravotným cvičeniam, keď prostredníctvom chôdze a behu nesúrodo a nesprávne reagovali na rytmus udávaný bubienkom. Rytmické hudobné nástroje vedeli na podnet učiteľky odlíšiť a pomenovať v triede 5 - 6-ročných detí. K vyjadreniu nálady piesne s použitím rytmických hudobných nástrojov boli inšpirované v triede 4 - 6-ročných detí, avšak v dôsledku chýbajúcej intervencie zo strany učiteľky s minimálnou pozitívnou odozvou u detí.

Pri speve priebežne zaraďovaných piesní nie vždy preukazovali správne spevácke návyky. So sprievodom hudobnej nahrávky alebo učiteľkinho spevu sprevádzaného hrou na hudobnom nástroji (keyboard) v triedach 4 - 5-ročných a 5 - 6-ročných detí dokázali spievať odvážne, v prevažnej miere rytmicky a intonačne správne. V oboch triedach im bol učiteľkin hudobný prejav primeranou oporou a spev bol pre nich zdrojom radosti. Nevyužitie hudobného nástroja v ostatných triedach bolo spravidla príčinou nasadenia nevhodnej, zväčša nízkej speváckej polohy, ktorá bola pre deti neprirodzená. Správne dýchanie pri speve nevenovali učiteľky vo väčšine tried žiadnu pozornosť. Odzrkadlilo sa to aj na intonačných

nepresnostiach v speve detí. Na korigovanie výrazových prostriedkov spevu nepoužívali učiteľky dirigentské gestá.

Sebahodnotenie ani hodnotenie, ktoré by súviselo s činnosťami hudobného charakteru detí neuplatňovali, neboli k tomu inšpirované.

Percepčné činnosti zamerané na rozlišovanie tempa, dynamiky, nálady, či charakteru piesne alebo hudby učiteľky s deťmi nerealizovali.

2 ZÁVERY

Predpoklady pre rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí vytvárala škola prostredníctvom učebných osnov, ktorými boli vzdelávacie štandardy ŠVP, poskytujúce nevyhnutný základ vzdelávania vo výkonovej a obsahovej rovine. Špecifické stratégie alebo postupy pre realizovanie obsahu vzdelávania hudobnej výchovy nemala škola vo svojich interných dokumentoch určené, poradné orgány riaditeľky sa nimi nezaoberali. Pre časť detí organizovala škola hudobný krúžok. Predprimárne vzdelávanie bolo zabezpečované kvalifikovaným personálom. Vzdelávanie so zameraním na hudobnú oblasť absolvovala v posledných 2 rokoch iba jeho časť (3 učiteľky). V príprave a realizácii činností s hudobným zameraním väčšina učiteliek nezaznamenávala zásadnejší problém. Spokojnosť prevládala aj s materiálno-technickým vybavením, napriek reálnemu nedostatku melodických hudobných nástrojov. Nevenovanie sa rozvíjaniu hudobnej gramotnosti detí na úrovni školy malo dopad aj na jej rozvíjanie v realizovaných výchovno-vzdelávacích činnostiach.

Rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí podporovala v realizovaných činnostiach čiastočne iba časť učiteliek, a to výhradne situačne, bez cieleného zámeru. Do denných činností integrovali spevacké, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické prvky spájané aj s rytmizáciou. Deti sa do nich zapájali a zvyčajne v nich aj zotrvali. V hudobno-pohybových hrách uplatňovali hudobno-dramatické prvky, vo vokálnej rytmizácii slov/slovných spojení objavovali súvislosti rytmu a reči. Nie vždy vedeli účelne využiť rytmické hudobné nástroje a reagovať na nimi udávaný rytmus. Rezervy boli indikované v uplatňovaní speváckych návykov deťmi, čoho príčinou boli nedostatky v učiteľkami uplatňovaných postupoch. K hodnoteniu činností alebo sebahodnoteniu neboli inšpirované.

SILNÉ STRÁNKY

- Neboli identifikované.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- Nevenovanie primeranej pozornosti rozvíjaniu hudobnej gramotnosti detí na úrovni školy.
- Obmedzené vybavenie školy melodickými hudobnými nástrojmi.
- Nevytváranie adekvátnych podmienok k účinnému rozvíjaniu hudobnej gramotnosti detí v rámci výchovno-vzdelávacích činností.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. Odporúča

- Kontrolovať a hodnotiť rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí v realizovaných výchovno-vzdelávacích činnostiach v rámci hospitačnej činnosti riaditeľky, zovšeobecňovať zistenia na rokovaní poradných orgánov, podporovať rozvíjanie profesijných kompetencií pedagógov v rámci interného vzdelávania.
- Doplniť materiálo-technické vybavenie školy pre oblasť hudobnej výchovy.
- Podporovať komplexné rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí prostredníctvom účinných stratégií a postupov.
- Inšpirovať deti k hodnoteniu a sebareflexii.

PÍŠOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program Deti sú naša radosť i nádej
2. zápisnice z rokovania pedagogickej rady a metodického združenia
3. záznamy z pedagogickej diagnostiky
4. doklady o vzdelaní
5. osvedčenia o vzdelávaní
6. triedne knihy

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Jana Hlavačková

Dňa: 20. 05. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

PaedDr. Jana Hlavačková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Eva Turkovičová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 06. 06. 2022 v Kútoch:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

PaedDr. Jana Hlavačková

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Eva Turkovičová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PaedDr. Eva Turkovičová, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti